

Кравченко Ю.В.

Запорізький державний медичний університет

м. Запоріжжя, Україна

e-mail: 30yu12kravchenko70@gmail.com

УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА: ДОСЯГНЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

На шляху до європеїзації освітнього та наукового секторів Україною взятий курс на підготовку іноземних студентів як конкурентноспроможних професійних фахівців у різних галузях. Вибір українських вишів іноземними громадянами обумовлений двома причинами: якісна підготовка та її вартість. Проте, щоб досягти поставленої мети, студенти повинні опанувати розмовний варіант української мови. Уже на цьому етапі можна виділити, як досягнення, так і проблеми згаданого процесу. На сьогодні у сучасній українській лінгводидактиці активно розробляються окремі види аспектів методики викладання української мови як іноземної: С. Яворська (історичний аспект), Н. Бородіна (термінологічний аспект), О. Тростинська (лінгвокультурологічний аспект), О. Мацько (методологічний аспект) та інші. Вагомими дослідженнями у сфері викладання української мови як іноземної є праці Я. Гладир, І. Жовтоніжко, Т. Єфімової, Л. Мацько, Д. Мазурик, І. Кочан, А. Кулик, Т. Лагути, О. Тростинської, Г. Тохтар, Б. Сокола та інших. Однак, питання оптимізації процесу вивчення української як іноземної з використанням інноваційних підходів та інструментальних засобів розкриті фрагментарно, що й зумовлює необхідність подальшого дослідження [1]. Безперечними досягненнями можна також вважати:

- 1) розробку й удосконалення методичних матеріалів до усіх основних видів мовленнєвої діяльності (читання, усне і писемне мовлення, аудіювання, поурочне тестування);
- 2) впровадження й активне використання сучасних технологій

(комп'ютерних, мультимедійних та мережі Інтернет), які викликають інтерес у студентів і сприяють кращому розумінню та засвоєнню запропонованого матеріалу;

3) використання різних методів навчання української мови, а саме:

- інноваційні методи: створення презентацій у програмі PowerPoint (хоча на сьогодні цей метод втрачає свої позиції), Classtaim, використання Інтернет-ресурсів (онлайн-перекладач, або ж голосовий перекладач; використання аудіо-записів для прослуховування текстів з подальшою роботою над ним у вигляді тестів тощо);

- метод рольової гри (активний метод навчання, засіб розвитку комунікативних здібностей студента) [1];

- метод навчання української мови з комп'ютерною підтримкою, який використовується під час самостійної роботи студентів;

4) виховна робота – це не лише бесіди в аудиторії та святкування дня народження, це ще й екскурсії, походи, відвідування музеїв, театрів і концертів, проведення днів здоров'я на природі, відзначення свята рідної мови (підготовка роликів; віршів та ін.), проведення флешмобів, привітання викладачів українськими віршами написаними власноруч тощо. Основна мета цього виду роботи – комунікативні навички, вміння працювати у колективі, повага до культури іншого народу.

Швидке опанування комунікативними навичками є головним завданням тих іноземних студентів, хто обрав українські виші. Ці знання допомагають адаптуватися на певній території. Але, саме тут і приховується найголовніша проблема, яка породжує низку інших: не враховуються мовні особливості регіону. Так, наприклад, у місті Києві 60% розмовляють українською то й відповідно рівень знань мови іноземними студентами буде вищим, а відтак і адаптація таких студентів відбуватиметься швидше й легше. Зовсім інша справа стосовно міста Запоріжжя та Харкова, населення яких розмовляє у 99,9% російською мовою. Друга проблема – мовна підготовка починається і закінчується в аудиторіях мовних кафедр, оскільки спеціальні предмети

читаються англійською мовою. Третя проблема – відношення самих студентів до навчального процесу загалом і до вивчення української мови зокрема.

Для підвищення якості освіти іноземних студентів планується збільшення використання Інтернет-ресурсів на заняттях з української мови, частіше залучати студентів-іноземців до організації та участі в університетських (кафедральних заходах), створювати і впроваджувати у навчальний процес різні ситуативні завдання. Крім того, на державному рівні планується обов'язкове складання багаторівневого іспиту з української мови усіма громадянами-іноземцями, які, наприклад, хочуть залишитися тут жити і відкрити свій бізнес (Сертифікат рівня А2-В2), хто планує навчатися – сертифікат рівня В2 тощо. Без цього жоден іноземець не зможе вступити у виш.

Отже, вирішення цих та інших проблем щодо успішної адаптації студентів-іноземців, як до навчального процесу, так й у побутовій сфері є найголовнішим нашим завданням, яке, в решті-решт, формує привабливий імідж вищого навчального закладу в очах студентів близького (Узбекистан) і далекого зарубіжжя (Марокко, Нігерія і т. д.)

Література:

1. Касьяненко Т.А. Викладання української мови як іноземної: принципи оптимізації та інновації // Вопросы духовной культуры – Филологическая наука [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/92568/01-Kasianenko.pdf?sequence=1>